

Sygn. akt: I C 1591/18

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Barbara Taborowicz-Detka
Protokolant:	sekretarz sądowy Iwona Serwicka

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2021 r. w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa **K. J.**

przeciwko **(...) S.A. w W.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda K. J. kwotę 83.012,36 zł (osiemdziesiąt trzy tysiące dwanaście złotych trzydzieści sześć groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie do dnia 22 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda K. J. kwotę 5.768,85 zł (pięć tysięcy siedemset sześćdziesiąt osiem złotych osiemdziesiąt pięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje pobrać od powoda K. J. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kielcach kwotę 287,12 zł (dwieście osiemdziesiąt siedem złotych dwanaście groszy) tytułem kosztów sądowych;

V. nakazuje pobrać od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kielcach kwotę 961,78 zł (dziewięćset sześćdziesiąt jeden złotych siedemdziesiąt osiem groszy) tytułem kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 1591/18

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 26 czerwca 2018 roku K. J. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od (...) S.A. w W. kwoty 127.487,15 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 18 grudnia 2017 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie powód podał, że w dniu 17 listopada 2017 roku w K. u zbiegu ul. (...) na prawidłowo jadącego pojazdem marki B. (...) powoda, niebędącego właścicielem pojazdu, najechał od jego lewej strony kierowca pojazdu marki V. (...), czym doprowadził do kontaktu pojazdów, a następnie zepchnął pojazd powoda na zlokalizowane po jego prawej stronie barierki ochronne. W wyniku zdarzenia uszkodzeniu uległa lewa i prawa strona pojazdu powoda

a także częściowo tył. Na miejsce zdarzenia przybyła policja, która ukarała kierowcę V. (...) mandatem karnym, z uwagi na jego oczywistą winę. Sprawca posiadał polisę OC w pozwanym Towarzystwie. Właścicielem pojazdu marki B. była teściowa powoda, która dokonała wszelkich formalności zgłaszając szkodę w dniu 17 listopada 2017 roku. W toku postępowania likwidacyjnego ubezpieczyciel sporządził kalkulację naprawy, ustalając wysokość odszkodowania na kwotę 29.133,31 zł. Poszkodowana nie zgodziła się z wymienioną kwotą z uwagi na przyjęcie zbyt niskiej wyceny przewidywanych kosztów naprawy pojazdu oraz zakresu uszkodzeń. Zleciła sporządzenie prywatnej ekspertyzy, z której wynikało, że wartość szkody wyniosła 127.487,15 zł. W odpowiedzi pozwany zmienił stanowisko kwestionując swoją odpowiedzialność za szkodę z uwagi na odmienne niż deklarowane okoliczności jej powstania. Dla takiego stanowiska brak jest podstaw faktycznych. Sprawca kolizji nie kwestionował swojej winy. Obecni na miejscu zdarzenia policjanci oraz pasażer samochodu B. K. M. także w sposób jednoznaczny wskazywali, że wyłączną przyczyną kolizji było zachowanie kierowcy V. (...). Powód jako podstawę zasądzenia odsetek wskazał przepis art. 817 par 1 k.c. (pozew–k. 3-5).

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości, kwestionując je tak co do zasady jak i wysokości oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych w tym kwoty 17 zł z tytułu opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa. Pozwany przyznał fakt zgłoszenia szkody jak również odmowy wypłaty odszkodowania. Zarzucił brak legitymacji czynnej po stronie powoda z uwagi na fakt, iż umowa cesji zawarta między powodem, a poszkodowaną jest nieważna albowiem nie zawiera podstawy przysporzenia dla powoda (causa donandi). Niezależnie od powyższego zakwestionował, aby uszkodzenia w pojeździe marki B. o nr rej. (...) podane w pozwie mogły powstać w okolicznościach wskazanych przez powoda, a w szczególności by doszło do nich wskutek wyłącznej winy kierującego pojazdem marki V. o nr rej. (...). Podniósł, że nie jest związany oświadczeniem rzekomego sprawcy kolizji, o ile nie znajduje odzwierciedlenia w okolicznościach faktycznych zdarzenia ani gdy jego odpowiedzialność nie została wykazana w toku likwidacji szkody. Nie odpowiada on za uszkodzenia przedmiotowego pojazdu nie pozostające w adekwatnym związku przyczynowym z nieprawidłowym ruchem pojazdu marki V. o nr rej. (...), ubezpieczonego w zakresie OC u pozwanego. Z ostrożności procesowej pozwany zakwestionował także roszczenie powoda co do wysokości. Zanegował zakres uzasadnionej naprawy oraz wysokość kosztów naprawy, wskazanej w wykonanej na zlecenie powoda kalkulacji naprawy, powołując się na orzecznictwo sądów powszechnych, iż fakt naprawy pojazdu nie pozostaje bez znaczenia dla wysokości należnego odszkodowania. Nadto wskazał, że wysokość odszkodowania w toku likwidacji szkody ustalono w oparciu o wybór poszkodowanej, w trybie kosztorysowym. Po oględzinach pojazdu pozwany sporządził kalkulację naprawy, uwzględniającą powszechnie występujące stawki za robociznę zgodnie z procedurą rozliczenia szkody poprzez kalkulację systemu A. oraz koszt zakupu niezbędnych elementów zamiennych. Z oględzin pojazdu dokonanych przez rzeczoznawcę wynikało, że pojazd poddawany był wcześniejszym naprawom blacharsko-lakierniczym, zaś powód nie wyraził zgody na przeprowadzenie badania powłoki lakierniczej na większości elementów pojazdu. Nie bez znaczenia był także fakt, iż w chwili zdarzenia wywołującego szkodę B. był pojazdem 15-letnim. W oparciu o art. 363 § 1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić poprzez przywrócenie stanu poprzedniego lub zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej, zaś do ustalenia odszkodowania niezbędne jest wykazanie faktu poniesienia szkody w określonym rozmiarze. Przywrócenie stanu poprzedniego polega na odzyskaniu użyteczności i walorów estetycznych pojazdu sprzed wypadku co nie oznacza stanu identycznego. Efekt w postaci naprawienia zostaje osiągnięty wtedy, gdy w wyniku prac naprawczych uszkodzony samochód dorowadzony jest do stanu technicznej używalności odpowiadającej stanowi sprzed uszkodzenia. Nie można jednak przyjąć, iż poszkodowany może domagać się jakichkolwiek poniesionych kosztów naprawy, w tym zakresie powstaje potrzeba selekcji kosztów i ich odpowiedniej weryfikacji w oparciu o kryteria obiektywne. Naprawienie szkody nie może prowadzić do wzbogacenia się powoda w wyniku wzrostu wartości uszkodzonego pojazdu wskutek jego naprawy. Pozwany zakwestionował wskazane przez powoda koszty za prace blacharskie i lakiernicze w wysokości po 100 zł za roboczogodzinę, podnosząc, że stawką adekwatną jest kwota 54 zł za roboczogodzinę. Niezasadne jest założenie, że można żądać zapłaty odszkodowania w oparciu o stawki abstrakcyjne, wyższe od cen występujących na lokalnym rynku. Zdaniem pozwanego przedmiotowy pojazd naprawiono za niższą kwotę, niż ta której powód się domaga, nadto powód powinien wykazać, iż koszt dokonanej naprawy przewyższa kwotę wypłaconą przez pozwanego. Powód nie

przedłożył dokumentów potwierdzających naprawę pojazdu za kwotę wskazaną w pozwie. Należy, zatem uznać, że pozwany prawidłowo rozliczył szkodę.

Pozwany zakwestionował także roszczenie powoda w zakresie zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie od żądanej kwoty od dnia 18 grudnia 2017 roku, podnosząc, że nie był obowiązany do zapłaty wskazanej kwoty na rzecz powoda. Zarzucił także, iż przedmiotowe zdarzenie mogło nie mieć charakteru losowego z uwagi na fakt, iż powód oraz R. S. uczestniczyli w znacznej ilości szkód, zwłaszcza w charakterze poszkodowanych (odpowieź na pozew – k. 27-32, pismo procesowe pozwanego z dnia 30 listopada 2020 roku – k. 265-266).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 listopada 2017 roku w K. około godziny 19 na ul. (...) u zbiegu z ul. (...) w K. doszło do kolizji drogowej. Kierujący pojazdem marki V. (...) o nr rej. (...), P. Ł. kierujący się w stronę os. (...) poruszał się lewym pasem ruchu. Z uwagi na jego wygaszenie rozpoczął wykonywanie manewru zmiany pasa ruchu na prawy. Nie zauważył poruszającego się tym pasem samochodu marki B. (...) o nr rej. (...), kierowanego przez powoda i zajeżdżając mu drogę i nie ustępując pierwszeństwa doprowadził do uderzenia w przedni lewy błotnik pojazdu marki B. (...). Powód odbił w prawo i uderzył prawym bokiem swojego pojazdu w bariereki energochłonne. W chwili zdarzenia było pochmurno, nawierzchnia jezdni była mokra. W pojeździe marki B. znajdował się pasażer K. M..

Uczestnicy kolizji nie znali się. Po zdarzeniu odjechali na znajdujący się w odległości około 200 m parking. Powód był zdenerwowany zaistniałą sytuacją. Na miejsce została wezwana policja, która ustaliła winę kierowcy pojazdu marki V. (...) i ukarała go mandatem karnym. Kierujący pojazdem marki V. (...) nie kwestionował przebiegu zdarzenia, uznał swoją winę i przyjął mandat.

W oględzinach uszkodzonego pojazdu uczestniczył rzeczoznawca, który nie miał wątpliwości co do tego, że uszkodzenia powstały w wyniku zdarzenia. Gdyby było inaczej, zostałaby sporządzona notatka służbowa. Pozwany ubezpieczyciel nie zlecał rzeczoznawcy wykonania korelacji uszkodzeń.

W dniu 12 grudnia 2017 roku w restauracji (...)’s przy ul. (...) w K. doszło do spotkania powoda oraz jego teściowej R. S. z pełnomocnikiem pozwanego, który chciał uzyskać dodatkowe informacje dotyczące przedmiotowego zdarzenia. Powód oraz R. S. oświadczyli, iż wszelkie informacje dotyczące zdarzenia zostały przekazane ubezpieczycielowi oraz policji. Odmówili podania dodatkowych informacji.

Dowód: pismo z Komendy Miejskiej Policji w K. z dnia 18 lipca 2018 roku wraz z kartą zdarzenia – k. 24-25, sprawozdanie z dnia 18 grudnia 2017 roku – k. 259-261, 287-289, zeznania świadka K. M. – k. 69, zeznania świadka M. T. – k. 69, zeznania świadka P. Ł. – k. 90v-91, zeznania świadka R. S. – k. 91, 699v-700, zeznania powoda K. J. - k. 68, 700 – 700v, opinia biegłego A. G. wraz z opiniami uzupełniającymi – k. 118-132,154-157, 168-175, 195-196, dokumentacja znajdująca się w aktach szkody.

Właścicielką pojazdu marki B. (...) o nr rej. (...) w dacie zdarzenia była R. S., od 2016 roku teściowa powoda. Była drugim właścicielem pojazdu w Polsce, przedmiotowy pojazd został przez nią nabyty w dniu 17 września 2017 roku w A. w komisie samochodowym. W dacie zakupu pojazd znajdował się w bardzo dobrym stanie technicznym, od dnia zakupu do chwili zdarzenia nie dokonywano w nim żadnych napraw.

Pierwszym właścicielem samochodu w Polsce był D. J., który sprowadził pojazd z Francji. Kupił samochód za pośrednictwem Internetu za kwotę około 20.000 euro. W chwili sprowadzenia z zagranicy pojazd był niesprawny, miał uszkodzony przód, który został naprawiony przez nowego właściciela. Dokonał on wymiany nakładki przedniego zderzaka, jednego reflektora, maski oraz dwóch poduszek powietrznych, używając części oryginalnych używanych. D. J. użytkował pojazd przez okres około roku. W chwili dokonania sprzedaży samochód był po przeglądzie technicznym, w pełni sprawny. Nabywca nie zgłaszał zastrzeżeń.

Dowód: zeznania świadka R. S. – k. 91, 699v-700, zeznania świadka D. J. –k. 111, 111v, zeznania powoda K. J. - k. 68, 700 – 700v.

W wyniku zdarzenia w samochodzie marki B. (...) doszło do uszkodzenia błotnika przedniego lewego w części przedniej, okładziny zderzaka przedniego w części prawej, tarczy prawego koła przedniego wraz z oponą, nadkola przedniego prawego, błotnika przedniego prawego w części tylnej, prawych drzwi, ściany tylnej prawej, lampy tylnej prawej, mocowania okładziny zderzaka tylnego w części prawej. Błotnik przedni lewy i błotnik tylny prawy (ściana boczna tylna prawa) wymagały naprawy gdyż uszkodzenia w tym zakresie były nieznaczące, nadto w modelu tym dostęp do strefy uszkodzenia jest bezproblemowy, a sposób usunięcia tych szkód nie jest skomplikowany. Przed szkodą okładzina zderzaka przedniego była elementem wymienianym, lecz oryginalnym używanym, zaś błotnik przedni prawy podlegał pracom blacharsko – lakierniczym. Uzasadniony koszt naprawy pojazdu pozwalający na przywrócenie go do stanu sprzed szkody wyniósł 83.012,36 zł.

Powód dokonał naprawy pojazdu. Zakupił w Niemczech za kwotę 10.000 euro części oryginalne - dwa przednie błotniki, zderzak przedni i tylny oraz prawe drzwi. Zakupił nadto farbę i szpachlę. Tylny prawy błotnik został zaszpachlowany i pomalowany. Uszkodzona pozostała tylna lampa. Czynności naprawcze zostały wykonane nieodpłatnie przez kolegę powoda w warsztacie w Ć.. W dniu 28 lutego 2018 roku powód kierując przedmiotowym pojazdem uczestniczył w kolizji drogowej, w której sprawcą był kierujący pojazdem marki V. (...). Po naprawie uszkodzeń powstałych w wyniku tego zdarzenia R. S. zbyła pojazd za kwotę około 160.000 zł.

Dowód: częściowo ekspertyza rzeczoznawcy J. W. – k. 9-19, zeznania świadka R. S. – k. 91, 699v-700, zeznania powoda K. J. - k. 68, 700 – 700v, opinia biegłego A. G. wraz z opiniami uzupełniającymi – k. 118-132, 154-157, 168-175.

R. S. posiada prawo jazdy od 28 lat, w latach od 2002 - 2020 była uczestnikiem 7 zdarzeń drogowych, w tym jeden raz jako sprawca. Z tytułu świadczeń odszkodowawczych uzyskała łączną kwotę 84.972,16 zł. Wraz z mężem, z którym łączy ją ustawowa wspólność majątkowa prowadzi działalność gospodarczą, zarejestrowaną na męża. Jest to działalność budowlana dotyczącej obiektów i autostrad, a także działalność remontowa. Pojazd marki B. był zarejestrowany na R. S. jako osobę prywatną, nie figurował w środkach trwałych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

K. J. posiada prawo jazdy od 2006 roku. Pomaga teściom w prowadzeniu działalności gospodarczej, porusza się samochodami marki premium, w tym również należącymi do teściów. Od 2019 roku prowadzi także własną działalność gospodarczą. Od momentu uzyskania prawa jazdy do roku 2020 był uczestnikiem 15 zdarzeń drogowych jako kierujący, nie był sprawcą żadnej kolizji. Uzyskał świadczenia odszkodowawcze w łącznej kwocie 289.922,69 zł z tytułu OC sprawcy oraz 9.300 zł z tytułu ubezpieczenia AC.

Dowód: wydruki raportów (...) k. 223-257, akta szkód - k. 325-338, 339-364, 365-413, 417-420, 490-695, zeznania świadka R. S. – k. 91, 699v-700, zeznania powoda K. J. - k. 68, 700 – 700v.

W dacie zdarzenia pojazd marki V. (...) ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego w (...) S.A. w W. (okoliczność bezsporna). Szkada została zarejestrowana przez pozwanego w dniu 21 listopada 2017 roku. Koszt naprawy pojazdu pozwany ustalił na kwotę 29.133,31 zł.

Pozwany odmówił przyznania odszkodowania wskazując, że uszkodzenia samochodu B. nie mogły powstać w okolicznościach deklarowanych przez kierującego pojazdem.

Dowód: pismo z dnia 3 stycznia 2018 roku – k. 48, kalkulacja kosztów naprawy – k. 49 – 50, pismo z dnia 24 listopada 2017 roku znajdujące się w aktach szkody.

W dniu 25 czerwca 2018 roku R. S. zawarła z powodem umowę cesji, przenosząc na jego rzecz wierzytelność (prawo do odszkodowania) przysługującą w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 17 listopada 2017 roku.

Dowód: umowa cesji z dnia 25 czerwca 2018 roku – k. 8.

Podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie stanowiły wymienione powyżej dokumenty, przy czym prywatna ekspertyza złożona przez powoda pomocniczo posłużyła do ustalenia uzasadnionych ekonomicznie kosztów naprawy przedmiotowego pojazdu. Brak było podstaw, by kwestionować ich wartość dowodową.

Sąd podzielił w całości wnioski zawarte w opinii sporządzonej przez biegłego A. G., uznając opinię za wyczerpującą i rzetelną, opartą na wiedzy fachowej. Biegły w sposób jasny i logiczny zarówno w opinii pisemnej jak i w opiniach uzupełniających przedstawił i uzasadnił kryteria, którymi się kierował przyjmując w opinii określone wartości oraz przebieg zdarzenia. Sąd podzielił powyższą argumentację w całości, nie znajdując podstaw, aby kwestionować wysokość zastosowanych wartości, kryteriów i przebiegu zdarzenia. Ponadto pokrywa się ona w znacznej części z prywatną ekspertyzą wykonaną na zlecenie powoda. Z opinii biegłego wynika jednoznacznie, że przyczyną zdarzenia było nieprawidłowe zachowanie sprawcy kierującego pojazdem marki V. (...), polegające na zajechaniu toru jazdy kierującemu pojazdem marki B. (...) przy zmianie pasa ruchu z lewego na prawy w miejscu gdzie lewy pas ruchu był wygaszany. Biegły dokonał szczegółowej analizy uszkodzeń przedmiotowego pojazdu i deklarowanego przebiegu zdarzenia i nie stwierdził aby uszkodzenie powstało w innych okolicznościach. Nadto przebieg zdarzenia potwierdzały także ślady zarysowań i przeszczepu ogumienia na krawężniku oraz ślady przeszczepu ogumienia i lakieru na elementach bariery energochłonnej. Istniała pełna zgodność wysokościowego położenia śladów w miejscu zdarzenia i uszkodzeń powstałych na prawym boku pojazdu powoda. Uszkodzenia przedniego lewego boku wskazywały na kolidowanie z przeszkodą i nie można wykluczyć aby taką przeszkodą był pojazd sprawcy. Biegły przedstawił także szczegółowe wyliczenia dotyczące kosztów naprawy przedmiotowego pojazdu i je wyczerpująco uzasadnił. Wyjaśnił, iż nieuzasadnione było uwzględnienie przez powoda do wymiany błotnika przedniego lewego i błotnika tylnego prawego (ściana boczna tylna prawa). Proces naprawy tych elementów nie był skomplikowany i był możliwy z technicznego punktu widzenia. Nadto błotnik przedni prawy był niepełnowartościowy, gdyż podlegał wcześniejszym naprawom blacharsko lakierniczym, a okładzina zderzaka przedniego była wcześniej wymieniana i była elementem oryginalnym lecz używanym i konieczne było w związku z tym dokonanie potrażeń. Wyliczenia dokonane przez biegłego w opinii uzupełniającej na wniosek powoda nie uwzględniające potrażeń związanych z amortyzacją niektórych zużytych części i z uwzględnieniem wszystkich wskazywanych przez powoda elementów jako niezbędnych do wymiany było niezgodne z metodologią rzeczoznawczą i nie mogło stanowić podstawy do przyjęcia ustalonej kwoty jako odpowiadającej ekonomicznie uzasadnionym kosztom naprawy pojazdu. Jak wyjaśnił biegły taki sposób naprawy powodowałby wzbogacenie, gdyż uszkodzone niepełnowartościowe elementy zostałyby zastąpione elementami pełnowartościowymi. Uwzględnienie w szacunku wartości opony bez uwzględnienia jej zużycia powoduje wzrost wartości pojazdu po naprawie. Powód kwestionował dokonanie amortyzacji zużycia opony przedniej prawej i zastosowanie przez biegłego potrażenia w wysokości 30%. Wskazać jednak należy, iż w tym zakresie opinia pokrywała się z prywatną ekspertyzą załączoną przez powoda, przy czym rzeczoznawca sporządzający prywatną ekspertyzę zastosował amortyzację na poziomie 50%. W przypadku zaś lampy tylnej prawej zarówno w opinii przedstawionej przez powoda jak i w opinii biegłego przyjęta została kwota 13.347,26 zł.

Pozwany zaś nie kwestionował ustalonych przez biegłego kosztów naprawy pojazdu na kwotę 83.012,36 zł.

Czyniąc ustalenia w sprawie Sąd oparł się także na zeznaniach powoda K. J. oraz świadków: K. M., M. T., P. Ł. i R. S. uznając je za wiarygodne. Są one, bowiem konsekwentne, wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają tworząc logiczną i spójną wersję wydarzeń. Nadto znajdują potwierdzenie w opinii biegłego A. G..

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z dyspozycją art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Z treści zaś art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w brzmieniu obowiązującym w chwili zdarzenia (Dz.U.2016.2060 j.t.) wynika, że z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Suma gwarancyjna nie może być niższa niż równowartość w złotych: 1) w przypadku szkód na osobie - 5.000.000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem, bez względu na liczbę poszkodowanych, 2) w przypadku szkód w mieniu – 1.000.000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte ubezpieczeniem bez względu na liczbę poszkodowanych - ustalana przy zastosowaniu kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu wyrządzenia szkody (art. 36). Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35).

Zgodnie z art. 435 § 1 k.c. w związku z art. 436 k.c., samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch tego środka, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

W pierwszej kolejności należało się odnieść do zarzutu pozwanego dotyczącego braku legitymacji czynnej powoda. Zgodnie z przepisem art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzycelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania, zaś wraz z wierzycelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. W myśl przepisu art. 510 § 1 k.c. umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzycelności przenosi wierzycelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły. Jeżeli zawarcie umowy przelewu następuje w wykonaniu zobowiązania wynikającego z uprzednio zawartej umowy zobowiązującej do przeniesienia wierzycelności, z zapisu zwykłego, z bezpodstawnego wzbogacenia lub z innego zdarzenia, ważność umowy przelewu zależy od istnienia tego zobowiązania (art. 510 § 2). Powyższy przepis statuuje, zatem zasadę, iż przelew wierzycelności ma charakter kauzalny, choć umowa przelewu nie musi określać przyczyny prawnej. Ważność samoistnej umowy przelewu, zależy zatem od istnienia ważnego zobowiązania do zawarcia tej umowy. Cedent i cesjonariusz w ramach łączącego ich stosunku prawnego zobowiązani są uzgodnić kauzę w sposób wyraźny bądź dorozumiany, ale nie muszą jej ujawniać na zewnątrz, zwłaszcza dłużnikowi. Ważność umowy zależy zatem od istnienia uprzedniego zobowiązania do przeniesienia wierzycelności, które może wynikać nie tylko z umowy zobowiązującej, ale i innych zdarzeń prawnych. Podniesienie zarzutu braku przyczyny prawnej przelewu oznacza powinność jej ujawnienia przez cesjonariusza i obarczenie dłużnika ciężarem dowodu jej nieistnienia lub braku skuteczności. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2016 r., sygn. akt I CSK 181/15, por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2016 r., sygn. akt IV CSK 403/15).

W realiach niniejszej sprawy R. S. przeniosła nieodpłatnie na rzecz powoda wierzycelność przysługującą jej w stosunku do pozwanego w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 17 listopada 2017 roku. Powód poniósł koszty związane z naprawą samochodu. R. S. jako właścicielka samochodu była zobowiązana do zwrotu tych kosztów, co niewątpliwie stanowi zdarzenie uzasadniające dokonanie cesji wierzycelności. Podstawa taka jednoznacznie wynika z umowy cesji. W § 1 pkt 4 umowy zostało wskazane, że w przypadku gdyby okazało się, iż wierzycelność nie przysługuje cedentowi lub przysługuje w kwocie niższej aniżeli wierzycelność cesjonariusza z tytułu szkody w pojeździe cedent zobowiązany był do pokrycia wierzycelności przysługującej cesjonariuszowi z tytułu naprawy samochodu w pełnej wysokości wraz z odsetkami i innymi kosztami ubocznymi. Zarzut pozwanego, iż umowa cesji nie zawiera *causa donandi* jest, zatem nieuzasadniony.

Kolejną sporną okolicznością był zakres uszkodzeń pojazdu marki B. (...). Według pozwanego uszkodzenia przedmiotowego samochodu nie powstały w okolicznościach deklарowanych przez powoda. Zachodziły także rozbieżności pomiędzy kosztami naprawy samochodu ustalonymi przez powoda i pozwanego.

Ustalając powyższe Sąd oparł się na opinii biegłego A. G., który przeprowadził analizę postępowania uczestników zdarzenia i w oparciu o dostępny materiał dowodowy stwierdził, że przyczyną zdarzenia było nieprawidłowe zachowanie kierującego pojazdem marki V. (...) polegające na zajęciu toru ruchu kierującemu pojazdem marki B. poprzez zjazd pojazdu z lewego na prawy pas ruchu w miejscu gdzie lewy pas ruchu był wygaszany, w wyniku czego doszło do uderzenia w przedni lewy błotnik pojazdu marki B. (...), reakcją zaś powoda było odbicie w prawo i uderzenie prawym bokiem pojazdu w barierki energochłonne. Biegły dokonał szczegółowej analizy uszkodzeń przedmiotowego pojazdu i deklарowanego przebiegu zdarzenia jak również śladów zarysowań i przeszczerpu ogumienia na krawężniku oraz śladów przeszczerpu ogumienia i lakieru na elementach bariery energochłonnej i nie stwierdził aby uszkodzenia powstały w innych okolicznościach. Nadto przebieg zdarzenia potwierdził świadek P. Ł., który kierował uczestniczącym w kolizji samochodem marki V. (...). Wymieniony jest osobą obcą dla powoda, uznał swoją winę i przyjął mandat karny. Funkcjonariusz Policji, który przeprowadzał czynność na miejscu zdarzenia w karcie zdarzenia drogowego jako przyczynę wskazał nieprawidłową zmianę pasa ruchu.

Pozwany na podstawie powołanych przepisów ponosi, zatem odpowiedzialność za szkodę, jaka zaistniała w samochodzie kierowanym przez powoda w wyniku przedmiotowego zdarzenia.

W wyniku zdarzenia w samochodzie marki B. (...) doszło do uszkodzenia błotnika przedniego lewego w części przedniej, okładziny zderzaka przedniego w części prawej, tarczy prawego koła przedniego wraz z oponą, nadkola przedniego prawego, błotnika przedniego prawego w części tylnej, prawych drzwi, ściany tylnej prawej, lampy tylnej prawej, mocowania okładziny zderzaka tylnego w części prawej. Koszt naprawy wymienionych elementów biegły oszacował na kwotę 83.012,36 zł brutto, przedstawiając na powyższą okoliczność szczegółową kalkulację. Biegły podkreślił, że uszkodzenia błotnika przedniego lewego i błotnika tylnego prawego (ściany bocznej tylnej prawej) ze względu na ich rozmiar i charakter, a także położenie elementów kwalifikowały je do naprawy, a nie do wymiany, nadto w modelu tym dostęp do strefy uszkodzenia jest bezproblemowy, a sposób usunięcia tych szkód nie jest skomplikowany. Ponadto błotnik przedni prawy był niepełnowartościowy, gdyż podlegał wcześniejszym naprawom blacharsko lakierniczym, a okładzina zderzaka przedniego była wcześniej wymieniana, poza tym element ten był oryginalny, ale używany, co uzasadniało zastosowanie potrącenia. Biegły uwzględnił również potrącenie 30% na cenie opony przedniej prawej ze względu na jej uprzednie zużycie. Wskazał, że średnia cena rynkowa za prace blacharskie i prace lakiernicze dla nieautoryzowanych zakładów naprawczych wynosiła 100 zł za godzinę pracy w każdym z tych zakresów.

Odnosząc się do wysokości ustalonych przez biegłego kosztów naprawy podnieść należy, iż odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku. Wysokość odszkodowania powinna być ustalona według reguł określonych w art. 363 k.c. Wymieniony przepis stanowi, że naprawienie szkody powinno nastąpić według wyboru poszkodowanego bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w wypadku uszkodzenia rzeczy w stopniu umożliwiającym przywrócenie jej do stanu poprzedniego, osoba odpowiedzialna za szkodę obowiązana jest zwrócić poszkodowanemu wszelkie celowe, ekonomicznie uzasadnione wydatki, poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego, do których wydatków należy zaliczyć także koszt nowych części i innych materiałów, jeżeli ich użycie było niezbędne do naprawienia uszkodzonej rzeczy (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r., sygn. akt III CZP 5/11).

Szkodą w rozumieniu art. 361 k.c. jest różnica między stanem majątku poszkodowanego, jaki zaistniał po zdarzeniu wywołującym szkodę, a stanem tego majątku, jaki istniałby, gdyby nie wystąpiło to zdarzenie. W odniesieniu do szkody komunikacyjnej jest to w praktyce różnica pomiędzy wartością, jaką pojazd przedstawiał w chwili wypadku, a jego wartością po wypadku. Przy takim rozumieniu szkody i obowiązku odszkodowawczego nie ma znaczenia,

jakim kosztem poszkodowany faktycznie dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle to uczynił albo zamierza uczynić. Wysokość odszkodowania ma, zatem odpowiadać kosztom usunięcia opisanej wyżej różnicy w wartości majątku poszkodowanego, a ściślej - kosztom przywrócenia pojazdowi jego wartości sprzed wypadku. W orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych ugruntowane jest przy tym stanowisko, że możliwe jest obniżenie odszkodowania należnego poszkodowanemu wtedy, gdy dokonane w czasie przywracania stanu poprzedniego ulepszenia doprowadziłyby do poprawy standardu technicznego pojazdu oraz gdy naprawa dotyczyła uszkodzeń, które istniały przez wypadkiem, albo po naprawie istotnie wzrosła wartość samochodu (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 roku sygn. III CZP 80/11).

Uszkodzony w wyniku przedmiotowego zdarzenia błotnik przedni prawy był niepełnowartościowy, gdyż podlegał wcześniejszym naprawom blacharsko lakierniczym, zaś okładzina zderzaka przedniego była wcześniej wymieniana i była elementem oryginalnym lecz używanym. W takiej sytuacji konieczne było dokonanie potrąceń albowiem jak wynika z opinii biegłego A. G. nie zastosowanie potrąceń powodowałoby wzbogacenie poszkodowanego, gdyż uszkodzone niepełnowartościowe elementy zostałyby zastąpione elementami pełnowartościowymi. Podobnie uwzględnienie w szacunku wartości opony bez uwzględnienia jej zużycia powodowałoby wzrost wartości pojazdu po naprawie.

Koszty naprawy samochodu zgodnie z opinią biegłego A. G., Sąd ustalił na kwotę 83.012,36 zł brutto. Wysokość odszkodowania została ustalona w kwocie brutto. Przedmiotowy samochód nie był zaewidencjonowany w środkach trwałych przedsiębiorstwa prowadzonego przez właścicielkę samochodu wspólnie z mężem.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym między innymi w uchwale 7 sędziów z dnia 17 maja 2007 roku sygn. akt III CZP 150/06 odszkodowanie przysługujące na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego za szkodę powstałą w związku z ruchem tego pojazdu, ustalone według cen części zamiennych i usług, obejmuje kwotę podatku od towarów i usług (VAT) w zakresie, w jakim poszkodowany nie może obniżyć podatku od niego należnego o kwotę podatku naliczonego. W sytuacji, w której nabywca towaru lub usługi jest podatnikiem podatku VAT, ma on prawo do obniżenia kwoty należnego podatku o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług. W razie więc skutecznego skorzystania przez podatnika z tego publicznoprawnego uprawnienia, poniesiony przez niego rzeczywisty uszczerbek związany z nabyciem towaru i usługi wyrażać się będzie jedynie wysokością "ceny netto", a więc różnicą między faktycznie zapłaconą przez niego ceną nabycia towaru i usługi z uwzględnieniem naliczonego podatku VAT, a kwotą, o którą obniżył on następnie należny od niego podatek o kwotę podatku VAT, uprzednio naliczonego i zapłaconego przy nabyciu towarów i usług niezbędnych do naprawienia pojazdu.

Przedmiotowy samochód nie był wprowadzony do ewidencji środków trwałych, co oznacza brak możliwości rozliczenia wydatków związanych z naprawą w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Odnosząc się zaś do zarzutu braku przypadkowości zdarzenia, sugerującego celowość działania powoda wskazać trzeba, iż zarzut ten opiera się w znacznej mierze na głośnym twierdzeniu. Powód co prawda brał udział w kilkunastu zdarzeniach drogowych jednakże nie było prowadzone przeciw niemu postępowanie karne w zakresie wyłudzenia odszkodowania, nigdy nie był karany. Posiada on prawo jazdy od 2006 roku w zakresie kilku różnych kategorii, często porusza się pojazdami marki premium, pomaga w prowadzeniu działalności gospodarczej swoich teściów, która wiąże się niewątpliwie z częstym przemieszczaniem się. Z kolei R. S. posiada prawo jazdy od 28 lat, zaś na przestrzeni niemalże 20 lat uczestniczyła w 7 zdarzeniach drogowych, w tym sześciu jako poszkodowana. W świetle powyższego zarzut ten okazał się być bezzasadny. Pozwany nie przedstawił żadnych dowodów na podstawie, których możliwe byłoby ustalenie, że uszkodzenia samochodu marki B. nie powstały w okolicznościach wskazanych przez powoda. Twierdzenia te nie znalazły odzwierciedlenia w opinii biegłego A. G..

Odsetki zasądzone zostały od kwoty 83.026,12 zł od dnia 22 grudnia 2017 roku – po upływie 30 dni od zgłoszenia szkody. Zgodnie, bowiem z art. 14 ust 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych zakład ubezpieczeń

winien spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Szkada została zgłoszona w dniu 21 listopada 2017 roku.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. Powód wygrał sprawę w 65%. Koszty procesu po stronie powoda wyniosły 11.792 zł, w tym koszty zastępstwa procesowego 5.400 zł (§ 2 pkt 6 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie – Dz.U.2015.1800, z późn.zm), opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, opłata od pozwu 6.375 zł, ze wskazanej kwoty powodowi należała się, zatem kwota 7.664.80 zł (11.792 zł x 65%). Pozwany poniósł koszty zastępstwa procesowego w kwocie 5.417 zł (§ 2 pkt 6 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych – Dz.U.2018.265), zatem ze wskazanej kwoty należała mu się kwota w wysokości 1.895,95 zł (5.417 x 35%). Po wzajemnym skompensowaniu poniesionych kosztów procesu, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda z tego tytułu kwotę 5.768,85 zł (7.664.80 zł – 1.895,95 zł).

Na nieuiszczone koszty sądowe złożyła się kwota 1.248,90 zł z tytułu wydatków na poczet wynagrodzenia za sporządzenie opinii przez biegłego sądowego wraz z opiniami uzupełniającymi. W oparciu o przepis art. 113 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U 2020. 755 j.t), Sąd nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kielcach kwotę 287,12 zł oraz od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kielcach kwotę 961,78 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (wynagrodzenie biegłego 1.590 zł + 658,90 zł = 2.248,90 zł x 65% = 1.461,78 zł – 500 zł z tytułu zaliczki = 961,78 zł; 2.248,90 zł x 35% = 787,12 zł – 500 zł z tytułu zaliczki = 287,12 zł).

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.